

ATTENT BLIJVEN VOOR SUCCESVOL LANG BEWAREN

De bieten vorstvrij, koel en droog houden beperkt uw bewaarverliezen. Aanleggen van een langgerekte, dakvormige hoop en tijdig afdekken van de hoop met vliesdoek met aanvullend winddicht materiaal tijdens een vorstperiode wordt vooral bij langdurige bewaring aangeraden (foto: leverancier).

Vanwege de grote bietenoogst dit jaar zal de campagne naar verwachting tot eind januari duren. Veel telers zullen daarom gedurende meerdere weken hun bieten moeten bewaren. Lange bewaring vraagt een gedegen voorbereiding en gerichte aandacht tijdens de bewaarperiode om de bewaarverliezen te beperken, zeker bij ongunstige weersomstandigheden. In dit artikel passeren de belangrijkste aandachtspunten nog eens de revue.

Maak vooraf tijdig de bewaarplaats gereed, zodat er voldoende ruimte is voor het neerleggen van de bieten en de ligplaats vlak is en vrij van ongerechtigdheden zoals stenen of hout. Zorg dat de oplader en vrachtwagen (ook onder winterse omstandigheden) gemakkelijk de bewaarhoop kunnen bereiken.

Goed de bewaring in

Zeker bij langdurige bewaring is het zaak om de bieten zo goed mogelijk de bewaarhoop in te laten gaan. Dus hele, gezonde bieten met weinig beschadigingen en tarra gerooid en aan de hoop gebracht. Bietvriendelijk rooien lukt het beste tijdens goede rooiomstandigheden. Rooi voor late levering niet onnodig vroeg, maar wel voordat er vorst of een lange regenperiode in aantocht zijn. Als er veel rotte bieten in het perceel staan zijn de bieten niet geschikt voor lang-

durige bewaring. Neem in zo'n geval contact op met de agrarische dienst van Suiker Unie. Een langgerekte, dakvormige hoop van maximaal twee kippers breed en 2,5 meter hoog heeft als voordeel dat de ademhalingswarmte van de bieten via natuurlijke ventilatie snel afgevoerd kan worden. In hoge/brede hopen kan de ademhalingswarmte van de bieten moeilijk weg, waardoor de gemiddelde bewaar temperatuur oploopt en het bewaarverlies toeneemt. Bij een onvoldoende lange bewaarplaats kunnen mogelijk wel twee of meer dakvormige hopen naast elkaar gelegd worden.

Tijdig afdekken

Na het aanleggen van de hoop is het zaak om de bieten vorstvrij, koel en bij voorkeur ook droog te houden. Daarvoor is het nodig om tijdens de bewaarperiode dagelijks de weersvoorspellingen te raadplegen. Bij plotselinge weersverandering kan het no-

dig zijn om snel te kunnen handelen. Zorg er daarom voor dat het benodigde afdek- en bevestigingsmateriaal gereed ligt. Vliesdoek houdt de bieten droog, wat de kans op schimmelgroei en broei vermindert en de aanhangende grond indroogt. Ook zijn droge bieten minder gevoelig voor vorstschade bij lichte en kortstondige nachtvorst. Leg het vliesdoek op de hoop voordat het gaat regenen of vriezen. Houd er rekening mee dat vliesdoek onvoldoende bescherming biedt tegen vorst-

Controleer regelmatig de temperatuur in de hoop tijdens de bewaarperiode. Indien de temperatuur in de hoop boven de 8°C stijgt terwijl het buiten kouder is, kan de warmte onvoldoende weg. Zorg bij een afgedekte hoop dan voor extra ventilatie door de hoop (deels) weer bloot te leggen.

schade bij strengere of lang aanhoudende vorst. Voorkom te allen tijde dat bieten bevriezen en dek daarom bij vorst de hoop tijdig af met winddicht materiaal, zoals landbouwplastic, bietendoek of Jupettes (zeil met klittenband). De vorstwaarschuwingsdienst van het IRS (zie kader) is dit jaar verbeterd om telers voor hun locatie een zo goed mogelijke vorstvoorspelling met bijbehorend afdekadvies te kunnen presenteren.

Ventilatie

Sterk wisselende weersomstandigheden tijdens de bewaring vormen de grootste uitdaging. Vooral een vroege en strenge vorstperiode, gevolgd door een periode van natte dooi vormen een grote bedreiging voor de bieten in de bewaring. Onder zulke omstandigheden is het noodzaak om weer en temperatuur in de hoop dagelijks te blijven volgen en kan het nodig zijn om meermaals de hoop af

te dekken of juist weer bloot te leggen voor extra ventilatie. Probeer de temperatuur tussen 0 en 8°C te houden om de

ademhaling van de bieten en vermeerdering van schimmel en rot te beperken. Indien telers geen langgerekte hoop aanleggen kan mechanische ventilatie helpen om warme plekken in het midden van een brede hoop te voorkomen en de gemiddelde temperatuur in de hoop laag te houden. Uit onderzoek wat de laatste jaren is uitgevoerd is echter wel gebleken dat het succes van de toepassing van mechanische ventilatie afhangt van de buitentemperaturen en een goede luchtverdeling in de hoop, in combinatie met de juiste ventilatorcapaciteit. Bij koude nachten kan via mechanische ventilatie de temperatuur snel omlaag gebracht worden. Pas wel op dat bij vorst de ventilator uitgeschakeld wordt.

Succesvol bieten bewaren gaat niet vanzelf goed. Wie bij de les blijft en tijdig in actie komt kan de bewaring echter met vertrouwen tegemoet treden. Verdere informatie, tips en adviezen over bewaring van bieten zijn te vinden op www.irs.nl/oogst.

Martijn Leijdekkers

Vorstwaarschuwingsdienst vernieuwd

Voorspellingen voor weersituaties en bijbehorende bewaaradviezen worden niet meer zoals voorheen voor slechts vijf regio's gepresenteerd, maar kunnen voor iedere plaats in Nederland opgevraagd worden. Op basis van gegevens van lokale weerstations wordt dan de best mogelijke voorspelling weergegeven. Dit plaatje toont een voorbeeld van hoe de voorspelde weersituaties in Nederland per dag worden geïllustreerd. Vanaf begin oktober tot einde campagne is deze service te raadplegen via de IRS-

website (www.irs.nl/bewaaradvies) en IRS-app.

